

22. 1. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Souhrn významných legislativních událostí 15.1.-21.1.2007

Vláda Mirka Topolánka podle očekávání získala důvěru sněmovny. Trojkoaličnímu kabinetu k ní pomohli dva bývalí členové klubu ČSSD Michal Pohanka a Miloš Melčák, kteří se hlasování nezúčastnili. K získání důvěry tak vládnímu táboru stačila stovka hlasů ODS, lidovců a zelených; sociální demokraté a komunisté hlasovali proti. Česká republika se dočkala vlády s důvěrou sněmovny téměř osm měsíců po volbách.

Poslanecká sněmovna

18.1.2007

Poslanci ČSSD navrhli, aby dlužné alimenty vyplácel stát

Poslanci ČSSD znovu navrhli, aby alimenty za neplatící rodiče vyplácel neúplným rodinám ze sociálně slabších vrstev stát. Skupina sociálních demokratů v čele s Annou Čurdovou předložila sněmovně v těchto dnech návrh zákona o náhradním výživném. Chtějí, aby tento zákon začal platit od července.

Podobnou normu prosadili zejména socialisté a komunisté již loni. Krátce po červnových volbách ji ale prezident vetoval. Podle Václava Klause by zákon podporoval nezodpovědnost rodičů. Minulá dolní komora už o vetu nemohla znovu hlasovat, a proto poslanci nyní předložili novou verzi.

Rodičům dětí, jimž jejich bývalý partner či partnerka výživné neplatí, by měl podle návrhu zákona stát dávat 2625 až 3795 korun měsíčně, a to podle věku dítěte. U dětí mladších patnácti let by mělo náhradní výživné činit tři čtvrtiny výživného stanoveného soudem, u starších by bylo v jeho plné výši. Nárok by měli jen sociálně slabší živelé dítěte - příspěvek je vázán na příjem maximálně do výše trojnásobku životního minima. O peníze by mohli žádat v případě, že by nejméně dva měsíce po sobě nedostali soudem určené výživné.

Kritici návrhu loni tvrdili, že jde vlastně o novou sociální dávku, která by znamenala nároky na státní rozpočet, a tím i na všechny daňové poplatníky. Návrh poslanců prý neřeší vymáhání náhradního výživného od neplatců a jeho přijetí by údajně znamenalo rezignaci na uplatňování platných zákonů. Oponenti také míní, že norma ve svém důsledku zbaví dlužníka povinnosti uhradit alimenty, protože státu se je zřejmě stejně nepodaří vymoci. Někteří pravicoví poslanci tehdy také uvedli, že zákon příliš zasahuje do rodinných vztahů.

Autoři předlohy ale soudí, že situace některých rodin podobnou zákonnou úpravu vyžaduje. "K ohrožení řádného vývoje dítěte přispívá i chudoba neúplných rodin. Známa je neochota zaměstnavatelů najít pro osamělé matky odpovídající pracovní zařazení. S mimořádnými problémy je tak zajišťováno zabezpečení alespoň základních potřeb dětí - bydlení, stravy a ošacení," uvedli v důvodové zprávě ke své předloze. Státní rozpočet by musel podle odhadu poslanců ČSSD vydat kvůli zákonu ročně navíc asi půl miliardy korun.

19.1.2007

Kabinet získal důvěru sněmovny, pomohli mu Melčák a Pohanka

Vláda Mirka Topolánka podle očekávání získala důvěru sněmovny. Trojkoaličnímu kabinetu k ní

pomohli dva bývalí členové klubu ČSSD Michal Pohanka a Miloš Melčák, kteří se hlasování nezúčastnili. K získání důvěry tak vládnímu táboru stačila stovka hlasů ODS, lidovců a zelených; sociální demokraté a komunisté hlasovali proti. Česká republika se dočkala vlády s důvěrou sněmovny téměř osm měsíců po volbách.

Topolánek po hlasování, jemuž předcházela zhruba devítihodinová rozprava, uvedl, že nemá pocit triumfu, spíše úlevy z konce volebního patu. Kabinet podle něj čeká velmi tvrdá práce, každý významnější zákon bude muset předem projednat s opozicí. Šéf KDU-ČSL Jiří Čunek řekl, že kabinet bude pracovat tak, jako by měl před sebou celé volební období.

Prezident Václav Klaus vzápětí po hlasování sněmovny prohlásil, že podle něho je nová vláda začátkem cesty k předčasným volbám. Klaus dával od počátku najevo nelibost jak nad Topolánkovou vládní sestavou, tak nad tím, že získá důvěru jen díky přeběhlíkům, nikoli na základě politické dohody stran. Prezident poznamenal, že kabinet získal důvěru zvláštního typu. Předseda ČSSD Jiří Paroubek o Topolánkově vládě prohlásil, že nemá šťastný start, protože je postavena na zradě, korupci a politickém vydírání.

Bývalí členové klubu ČSSD Pohanka a Melčák vládu při hlasování o důvěře tolerovali, ale nezavázali se k podpoře jejích dalších kroků. S prosazováním reformy přitom ministerský tým spojil svůj osud. Hlasování o každém klíčovém reformním zákonu tak může být pro kabinet potenciální hrozbou. Sociální demokraté podle Paroubka nesáhnou k nulové toleranci. "Je dobré, aby opozice a koalice spolu hovořily," uvedl. ČSSD prý nebude za každou cenu iniciovat hlasování o vyslovení nedůvěry vládě. Nemá na to ani dostatek sil, protože by v takovém případě potřebovala 101 poslaneckých hlasů. Rozhodování o důvěře vládě znamenalo nedoplnění jednoho z poslanců. Sociální demokrat Petr Wolf se hlasování zdržel, aniž to měl v úmyslu. Řekl totiž "jsem proti návrhu (na vyslovení důvěry vládě)", místo předepsané formulace "proti návrhu". Jeho postoj pak předseda sněmovny Miloslav Vlček (ČSSD) v souladu s jednacím řádem vyhodnotil tak, že se zdržel. Wolfův omyl ale neměl na konečný výsledek vliv.

Sedmadesát sociálních demokratů a komunistů bylo proti. Wolf se hlasování zdržel a Pohanka s Melčákem se ho nezúčastnili. Hlasování se tedy celkem zúčastnilo 198 zákonodárců - poslanec, který se zdrží, se do hlasujících započítává. Pro získání důvěry bylo třeba nejméně 100 hlasů a právě tolik jich má koalice ODS, lidovců a zelených.

Opozici se nelíbí program, složení vlády ani způsob, jakým kabinet získal důvěru dolní komory. Zvláště sociálním demokratům vadí, že koalici pomohli získat důvěru jejich bývalí kolegové z klubu Pohanka a Melčák. Oba podepsali s lídry vládní koalice dohodu o podmínkách tolerance vlády na celé volební období. Ve smlouvě obě strany mimo jiné uvedly, že Pohanka a Melčák za své rozhodnutí nezískají teď ani v budoucnu žádnou veřejnou funkci nebo jiné výhody.

Analytici soudí, že kabinet nebude mít dostatečnou sílu na zásadní ekonomické změny - na reformu veřejných financí, zefektivnění výdajů státního rozpočtu a reformu důchodového systému. Získání důvěry podle expertů pravděpodobně neovlivní ani postoj finančních trhů; bezprostřední dopad na ekonomiku tak bude nulový.

Senát

16.1.2007

Návrh na zrušení ustanovení o vlastnických vztazích k půdě

Senátoři zřejmě navrhnou Ústavnímu soudu, aby zrušil ustanovení zákona o vlastnických vztazích k půdě, které blokuje nakládání s bývalými církevními pozemky. Uvedla to předsedkyně senátní komise pro obnovu venkova Václava Domšová (SNK ED). Problém se podle ní týká stovek obcí, kterým brání v jejich rozvoji a tím i v čerpání prostředků z evropských fondů.

"Tento problém se odkládá již několik let a my jsme si vzali za své napomoci v této věci něco udělat. Pokusíme se sehnat dohromady 17 kolegů, aby mohla být podána ústavní stížnost," uvedla předsedkyně čtrnáctičlenné komise. Věří, že se stížnost dostane k Ústavnímu soudu co možná

nejdříve.

Komise se také chystá podle Domšové uspořádat veřejné slyšení. "Bude hodně záležet na politické dohodě a politické vůli, aby se tenhle problém řešil," dodala.

Blokační paragraf obsahuje zákon z roku 1991. Podle něj "majetek, jehož původním vlastníkem byly církve, náboženské řády a kongregace, nelze převádět do vlastnictví jiným osobám do přijetí zákonů o tomto majetku". Majetkoprávní vyrovnání státu a církví ale zatím nebylo provedeno. Pozemkový fond ČR tak spravuje celkem 28.664 hektarů zablokovaných církevních pozemků.

Svémi plány pro letošní rok se zabývala také senátní mediální komise. Podle tajemníka komise počítá předběžně s uspořádáním seminářů na téma média a parlamentarismus a média a veřejná služba.

Členové komise si také zvolili tři místopředsedy.

17.1.2007

Radikální omezení imunity asi budou provázet změny pěti zákonů

Senátorský návrh, který má radikálně omezit imunitu zákonodárců jen na projevy v parlamentu, asi budou provázet úpravy dalších norem. Nasvědčovalo tomu jednání senátního ústavně-právního výboru. Předloženou změnu ústavy je třeba promítnout do pravidel jednání obou parlamentních komor, trestního a přestupkového zákona a zákona o soudcích, uvedl senátor ODS Jiří Oberfalzer.

Jednou ze změn by mohlo být zachování souhlasu předsedy sněmovny či Senátu se zadržením poslance nebo senátora policií. "Je to rozumné. Jde o to, aby nemohla, řekněme svévolně, vzniknout překážka ve výkonu mandátu," uvedl Oberfalzer. Zákonodárci by tak byli chráněni před případným zneužitím vazby s cílem zabránit jim v účasti na hlasování. Novela z podobných důvodů současně zachovává možnost, aby poslanci a senátoři mohli využít přestupkové imunity.

Ne všichni členové výboru se na podmínku souhlasu s vazebním zadržením dívali stejně, například Jaromír Volný (ODS) by se k ní podle svých slov nepřikláněl. Kvůli doplnění novely zatím není jasné, kdy ji bude Senát schvalovat.

Ústavní novela má připravit o trestní imunitu také ústavní soudce, které nyní nelze trestně stíhat bez souhlasu Senátu. Kvůli tomu bude ale nutné zřejmě upravit zákon o soudcích, aby se ústavní soudci neocitli v nevýhodnější pozici. Soudci obecných soudů totiž mohou být stíháni nebo zadrženi jen se souhlasem prezidenta.

Výhrady k novele měla také senátní ústavní komise, podle níž by bylo třeba také vyjasnit, jaký dopad by měl pobyt zákonodárce ve vyšetřovací vazbě na jeho účast a rozhodování při parlamentních jednáních. A také to, zda by odsouzení zákonodárce k nepodmíněnému trestu odnětí svobody znamenalo ztrátu mandátu.

Kvůli senátorské novele horní komora loni zamítla poslaneckou verzi, která měla pouze zrušit takzvanou dočasnou imunitu pro konkrétní případy. Podle senátorů je totiž sporná možnost, že by policie mohla ve vyšetřování zákonodárce pokračovat několik let po skončení jeho mandátu.

Evropská Unie

17.1.2007

Schválení nového Operačního programu

Vláda schválila programy nového Operačního programu Podnikání a inovace (OPPI), ve kterém budou v letech 2007 až 2013 ze strukturálních fondů EU českým firmám k dispozici zhruba tři miliardy eur (přes 83 miliard korun). Informovalo o tom tiskové oddělení vlády. OPPI naváže na loni ukončený program Průmysl a podnikání, ve kterém bylo připraveno celkem deset miliard korun. Nový program OPPI vládě předložilo ministerstvo průmyslu a obchodu.

V OPPI pro léta 2007 až 2013 bude hlavní pozornost zaměřena na propojení osy výzkum-vývoj-inovace-podnikání. Konkrétně půjde o budování vědeckotechnických parků, středisek pro transfer technologií, podnikatelských inkubátorů nebo rozvoji rizikového kapitálu. Do šesti oblastí je rozděleno celkem 15 programů.

Prostředky státního rozpočtu na nezbytné národní spolufinancování budou zajištěny v rámci kapitoly MPO. Část projektových nákladů, přesahující hranici možné veřejné podpory, bude hrazena ze soukromých zdrojů žadatelů o podporu. Ta bude poskytována formou dotací, zvýhodněných úvěrů či záruky.

Získávání peněz z nového programu by mělo být pro žadatele celkově méně náročné. Úvodní etapu podávání žádostí by nově měly urychlit elektronická komunikace či čestná prohlášení podnikatelů. Měl by se zmenšit počet kontrol, které se někdy zbytečně provádějí dvakrát, a navíc se přistupuje ke všem projektům stejně, byť jsou rozsahem značně rozdílné.

18.1.2007

Rozsudek Evropského soudního dvora

Evropský soudní dvůr v Lucemburku odsoudil Českou republiku kvůli porušení unijního práva ve věci uznávání diplomů lékařů a zubařů. Je to první rozsudek nad ČR i první nad novou členskou zemí EU. Soud dal za pravdu Evropské komisi, která nyní rozhodne o dalším postupu proti České republice, a nařídil českému státu uhradit náklady na soudní řízení.

Konkrétně se jedná o směrnice EK zjednodušující dočasné poskytování služeb zubaři a lékaři z jiných zemí EU, kteří nejsou v ČR trvale usazeni. Nyní musejí být i krátkodobě hostující lékaři a zubaři členy lékařské komory v ČR, přestože by jim mělo podle EU stačit osvědčení úřadů domovské země. ČR měla převést příslušné směrnice do českého práva k 1. květnu 2004, tedy do svého vstupu do EU. Nápravu měl zjednat zákon o lékařských komorách, který však loni v červnu prezident Václav Klaus vetoval spolu s celým zákonem o péči o zdraví.

Dá se říci, že ESD vynesl dva verdikty - jeden se týká lékařů a druhý zubařů -, ale oba jsou prakticky totožné. Tím, že dal soud komisi za pravdu, automaticky vyzval ČR k nápravě situace. EK nyní rozhodne, podle jakého časového harmonogramu bude na České republice vymáhat nápravu situace. V rozsudku není, jak vysoké náklady na soudní řízení jsou.

Nad ČR se přesto začala snášet hrozba pokuty. Případ se totiž dostává do druhé fáze, která se skládá ze stejných kroků jako první, ale může být rychlejší. Komise zažalovala Prahu loni v lednu a na rozsudek došlo nyní.

Nyní EK opět pošle formální upozornění a pak vydá odůvodněné stanovisko, po němž bude následovat druhý verdikt ESD. Pokud během celé této doby ČR problém nevyřeší, může poté soud v dalším rozhodnutí udělit pokutu. Kdyby k tomu došlo, její výše by se počítala zpětně již od prvního rozsudku, tedy ode dneška.

Soud uznal, že "česká vláda nepopírá vytýkané nesplnění povinnosti, ale uplatňuje, že legislativní proces, jímž má být dovršeno provedení směrnice do vnitrostátního práva právě probíhá". To však ESD nestačilo a uznal "žalobu podanou komisí za opodstatněnou".

Šéf České lékařské komory (ČLK) Milan Kubek minulou středu uvedl, že postavení lékařů, kteří na území hostujícího státu vykonávají lékařské povolání na krátkou dobu, mělo být řešeno novelou zákona zamítnutou Klausem. Kubek zdůraznil, že žaloba EK se netýká povinného členství v ČLK pro lékaře dlouhodobě působící v ČR.

Zmíněná novela zákona o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, která splňovala požadavky EU, prošla Poslaneckou sněmovnou i Senátem. Byla však připojena k návrhu zákona o péči o zdraví, který Klaus loni v červnu vetoval.

Nová sněmovna nemůže toto veto přehlasovat a celý legislativní proces se vrátil na začátek.

Vzhledem k vládní krizi v ČR se záležitost zatím vyřešit nepodařilo.

Celkem podala komise na ČR 281 stížností na porušení unijního práva. Z nich bylo vyřešeno 236 a v různých stádiích řízení jich je tedy 45. Ve fázi formálního upozornění jich je 23 a odůvodněné stanovisko bylo vydáno ve 12 případech. Dalších zmíněných sedm případů předá EK soudu.

Zdroj: ČTK

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [10 otázek pro ... Barboru Paclíkovou](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)